

Bladschimmelbestrijding vaak noodzakelijk voor rendabele teelt

Voor een maximale financiële opbrengst moet het bietenblad lang gezond blijven. Door de toenemende druk van bladschimmels is dat echter geen vanzelfsprekendheid. Bladschimmelaantasting kan tot wel drie ton suiker per hectare kosten. Erken en herken de bladaantasting tijdig en spuit op het juiste moment.

De opbrengsten van de suikerbieten waren de afgelopen jaren zeer goed, maar dat betekent niet dat het maximaal haalbare werd bereikt. In 1953 is al berekend dat in potentie 23 ton suiker per hectare haalbaar is onder Nederlandse omstandigheden. Een van de sleutels voor maximale opbrengst is bladschimmels op het juiste moment bestrijden. Afhankelijk van de mate van aantasting, het moment van spuiten en het weer tijdens de rest van het seizoen, kan een opbrengstdaling van 0 tot 25% voorkomen worden. Het effect op de financiële opbrengst is vaak nog groter, omdat schimmelaantasting vaak een lager (0-8%) suikergehalte geeft. Ook op percelen waar 12 ton suiker (of meer) met een suikergehalte van 16,5% gehaald wordt, kan opbrengst zijn blijven liggen. Bladschimmels bestrijden loont dus.

Kortom, de tijd dat bieten na het sluiten van het gewas geen aandacht meer vroegen, ligt achter ons. Check in de periode van begin juli tot half september regelmatig uw perceel en ga op zoek naar bladschimmels.

Wanneer bestrijden

Zodra cercospora, meeldauw, ramularia of roest in het gewas zit, moet er gespoten worden. De schimmels verschijnen echter niet altijd op hetzelfde moment in het jaar. Standaardspuiten tussen half juli en begin augustus is dus gevaarlijk. Bovendien is preventief spuiten (zonder dat schimmel in het veld aanwezig is) weggegooid geld. De bespuiting kan dan te vroeg en uitgewerkt zijn op het moment dat de schimmel optreedt. Spuit zodra bladschimmels in het gewas voorkomen of als het cercospora-



Foto 2. Pseudomonas wordt veroorzaakt door een bacterie en is niet te bestrijden.

adviesmodel dit aangeeft (zie kader 'Gratis kennismaken met adviesmodel'). Let daarbij ook op de waarschuwingen van de bladschimmelwaarschuwingsdienst. Suiker Unie en CSM Suiker bv versturen die per SMS naar de telers. Teler hebben echter ook een eigen verantwoordelijkheid. Controleer de percelen dus geregeld, spuit niet bij ieder vlekje en kijk eerst of de vlekjes wel schimmels zijn.

Herkenning niet eenvoudig, wel essentieel

Niet ieder vlekje wordt veroorzaakt door een bladschimmel. Bovendien lijken de vlekjes/aantastingen op elkaar. Voor een goede bestrijding van bladaantastingen is een juiste diagnose van de ziekteverwekker essentieel. Bladvlekken kunnen nagenoeg het hele groeiseizoen voorkomen. Ook dit jaar werden eind mei al de eerste bladeren met bladvlekken ingezonden naar IRS Diagnostiek. Deze bladvlekken werden veroorzaakt door pseudomonas. De vlekken ontstaan na beschadiging van het blad door bijvoorbeeld hagel of een bespuiting. Bestrijding is niet mogelijk. Een fungicide werkt niet tegen bacteriën. Niet ieder roodbruin omrand vlekje is cercospora en cercospora veroorzaakt niet altijd een roodbruine rand (zie foto's 2, 3 en 6). Komt u er zelf niet uit, raadpleeg dan uw contactpersoon van de suikerindustrie of uw adviseur/voorlichter. Komt u er samen met hen ook niet uit, dan kunnen zij een monster opsturen naar IRS Diagnostiek.



Foto 1. Bladschimmels bestrijden loont. Vorming van nieuwe bladeren, door bijvoorbeeld een zware cercospora-aantasting, kost suikeropbrengst.

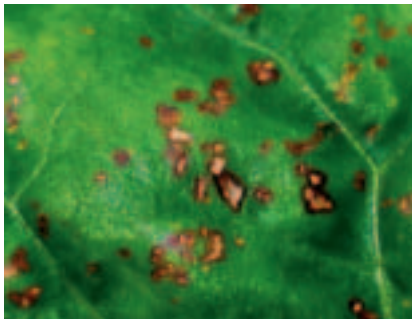


Foto 3. Onregelmatige vlekken met een roodbruine rand, maar met loep zijn geen zwarte puntjes te zien, veroorzaakt door pseudomonas.

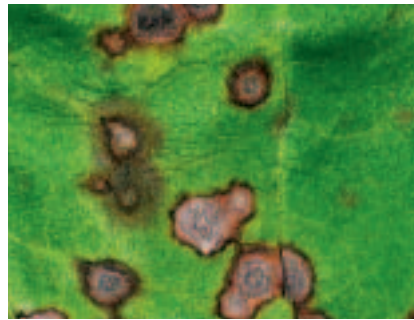


Foto 4. Cercosporavlekken (2 à 3 mm) zijn min of meer rond en grijs van kleur met een roodbruine rand, duidelijk afgelijnd van het gezonde weefsel.

Foto: KBIVB

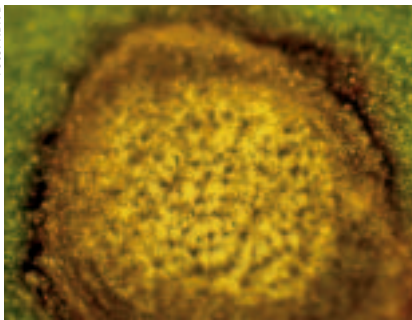


Foto 5. Met een loep zijn in een cercosporavlek zwarte puntjes te zien.



Foto 6. Ook vlekken zonder roodbruine rand kunnen cercospora zijn.

Bestrijding

De middelen Allegro, Opus Team en Score bestrijden de bladschimmels cercospora, meeldauw, ramularia en roest. Bij een aantasting van alleen meeldauw, heeft Opus Team een lichte voorkeur.

Let bij bespuitingen later in het seizoen goed op de termijn tussen laatste bespuiting en de oogst. Deze veiligheidstermijn van de middelen ligt op het moment van schrijven tussen twee en vier weken, afhankelijk van het gebruikte middel (Allegro en Score: 4 weken; Opus Team: 2 weken).

Houd de website www.irs.nl/bladschimmel goed in de gaten voor de laatste stand van zaken op gebied van voorkomen van schimmels, waarschuwingen, middelen en veiligheidstermijnen. Op de site is een knop 'hou mij op de hoogte' te vinden, eenmalig aanmelden en u wordt gratis op de hoogte gehouden via e-mail.

Jurgen Maassen

Gratis kennismaken met adviesmodel

Honderd telers verspreid over Nederland kunnen in 2006 gratis kennismaken met het cercospora-adviesmodel via internet. Dit is een onderdeel van het bladschimmelproject (zie kader 'bladschimmelproject'). Het cercospora-adviesmodel berekent aan de hand van temperatuur en luchtvochtigheid of de omstandigheden gunstig zijn voor infectie. U kunt zich daarvoor opgeven via de projectpagina www.irs.nl/bladschimmel of via e-mail: bladschimmel@irs.nl. Om mee te kunnen doen, heeft u een pc met internetverbinding nodig. Meld uw belangstelling voor het adviesmodel onder vermelding van uw naam, adres, e-mailadres, aantal hectares bieten en uw telersnummer.

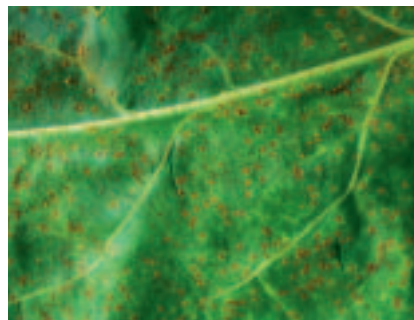


Foto 7. Blad aangetast door roest.



Foto 8. Ook meeldauw kan schade doen in bieten. Bestrijden is het advies.

Herkenning bladaantastingen online

Met behulp van Betakwik 'ziekten-en-plagen' op www.irs.nl kunnen telers en adviseurs in vier tot vijf stappen de veroorzaker van bladziekten in bieten bepalen.

Bladschimmelproject

Voor 2006 en 2007 heeft de suikerindustrie een bladschimmelproject opgezet, met als doel het kennen en herkennen van bladziekten te verbeteren. Dit project wordt ondersteund door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en de Europese Unie. Meer informatie over bladziekten en dit project is (binnenkort) te vinden op www.irs.nl/bladschimmel.

